

ת"פ 26589/06 - מדינת ישראל נגד איברהים מילאץ

בית משפט השלום בירושלים

20 ספטמבר 2015

ת"פ 13-06-26589 מדינת ישראל נ' מילאץ

בפני כב' השופטת דינה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

איברהים מילאץ

הנאשם

ஜור-דין

רקע: השתלשלות העניינים בהליך וממצאי הכרעת הדין

1. כתוב-האישום המקורי הוגש בשנת 2010 כנגד הנאשם ונאשם נספים שהועמדו לדין יחדיו. מלכתחילה, כלל כתוב-האישום המקורי עשרה אישומים. לכל אחד מעשרת הנאים יוחסה, במסגרת אישום נפרד, עבירה של מתן שוחד לעמרם קבilio (להלן: קבilio) בעת ששימש כראש ענף תעסוקה במינהל האזרחי באו"ש (ת"פ 10-06-39606). אותה עת, המותב שדן בהליך היה כב' השופט לירן. ביום 12.12.2011, נתן כב' השופט לירן החלטה בדבר הפרדת המשפט, והורה למאשימה להגיש כתבי-אישום נפרדים בנוגע לכל אחד מעשרת הנאים. המאשימה הגישה את כתבי-האישום הנפרדים רק בחלוף כנהנו וחצי לאחר מכן (בסוף אפריל 2013). ההליך שבכורתה הנוגע לנאים שלפני, נפתח במצירות בית-משפט זה באמצע יוני 2013 ואז הועבר לטיפול.

2. הנאשם כפר באשמה ובתיק התנהלו הוכחות. ביום 3.9.2014 הרשעתה את הנאשם בהכרעת-דין מנומקת בעבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק). בהתאם לממציאות של הכרעת-הדין, מאז שנת 1995 שימוש קבilio כראש ענף תעסוקה במינהל האזרחי באו"ש. במסגרת תפקידו, הנפיק קבilio אישורי עבודה לתושבים פלסטינים שעבדו בתוך יישובים ישראליים. קבilio לא היה מוסמך לקבל החלטות מהותיות האם לסרב או לאשר בקשות שהגישו מעסיקים בשירות התעסוקה בתל-אביב, לצורך קבלת היתרי עבודה לפועליהם הפלסטינים בשטхи ישראל. עם זאת, בהכרעת-הדין נקבע כי השירות שקבעו העניק למשרדים במסגרת תפקידו במת"ק עצוון - הן במתן מידע והן בהנפקה פיזית של היחסים שאושרו בשירות התעסוקה - היה חשוב עבור המעסיקים, וכך היה לחסוך זמן יקר עבורם מסיבות המפורטות בהכרעת-הדין (ראו: שם, פסקאות 9, 30, 34, 35).(44)

הנאשם שלפני הנהו בעל-תפקיד ומשמש כEMBER בחברת "א. מילאץ מסחר והשקעות" (להלן: החברה) הנמצאת

בבעלות אחיו, ועסקת בחקלאות בתחום תחומי ישראל. על רקע זה, נהג הנאשם להגיע פעמים רבות למשרדו של קבilo לצורך לקבל אישורם עבור הפעלים הפליטיים שעבדו בחקלאות מטעם החברה בתחום תחומי ישראל. כך נוצרה היכרות בין קבilo לנאים, אף שלא היה מדובר בחברות אישית אלא בקשרי עבודה בלבד. במהלך התקופה הננקובה בכתב-האישום (שנים 2009-2007), יזם קבilo פניה לנאים וביקש מהם כי יקנה עבורו חולצת פולו ומכנסי ג'ינס של המותג "טומי הילפיגר" בשווי של כמה מאות ₪. קבilo אף פירט לנאים את מידת הבגדים הרצiosa לו (להלן: הבגדים). הנאים נענה לבקשתו של קבilo ומסר לו את הבגדים בשקייה סגורה, שלא בנסיבות אנשיים נוספים. קבilo לקח את הבגדים מהנאשם מבלי לשלם עבורם, ועשה בהם שימוש לצרכיו האישיים. למען שלמות התמונה, אוסף כי בהכרעת-הדין נקבע שקבilo לא סטה מן השורה בדרך כלשהי עבור הנאים או עבור החברה שבשמה فعل הנאים מול קבilo. עוד נקבע כי הנאים קיבל מידע של קבilo התייחס לעבודה אותו היה זכאי לקבל מלאה לפי החלטת שירות התעסוקה ולאחר שהפעלים נבדקו בבדיקה ביטחונית. עסוקין, אפוא, במתת שלא הוביל לסתיה מהשורה וניתן לראותו בבחינת "שלוח לחmark על-פני המים" (פסקה 44 להכרעת-הדין).

על-בסיס כל אלה, נפסק בהכרעת-הדין כי המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר את היסודות העובדיים והנפשיים של עבירות מתן השוחד אשר יוסה לנאים בכתב-האישום (ראו: פסקאות 40 ואילך להכרעת-הדין). בהתאם לכך, הורשע הנאים בעבירה אחת של מתן שוחד.

השתלשות הדברים לאחר מתן הכרעת-הדין

3. עם מתן הכרעת-הדין המרשעה, עתר בא-כוח הנאים להפנות את מרשו להכנת תסקير שירות מבחן. אותה עת, ביקש הסגנור כי שירות המבחן יתייחס בתסקירו גם לסוגית ביטול הרשותו של הנאים. המאשימה התנגדה לבקשתו. בנסיבות העניין, רأיתי להיעתר לבקשת הסגנור להגשת תסקיר בסוגית ההרשות והעונש, תוך שכנעתו כי בעבירה מן הסוג הנדון יקשה על הסגנור לשכנע כי סוג העבירה וחומרתה מאפשרים את ביטול הרשותה (פרוטוקול מיום 3.9.2014, עמ' 86, ש' 18-17).

לאחר אותה ישיבה, חלו שתי התפתחויות בהלייר: ראשית, בשיחתו עם שירות המבחן, הודה הנאים ביצוע עבירות השוחד (זאת בניגוד לכפירתו בכר במהלך ניהול ההוכחות לפני). שנית, לאחר שהוגשו ראיות בכתב ונסמעו עדויות לעונש מטעם שני הצדדים, ולאחר שמייעת העורות בית-המשפט, הודיעה ההגנה כי הנאים אינו עומד על עתירתו לביטול הרשותה (הודעה בכתב מיום 20.5.2015). לפיכך, הרשותה נותרת בעינה, והסוגיה המונחת להכרעת נוגעת לגזרת עונשו של הנאים.

בטרם אפנה לגזירת הדין, לעמוד על פרטי התסקיר שהוגש בעניינו של הנאים; על חוות-דעת הממונה על עבודות השירות; וכן על הראיות בכתב והעדויות שנשמעו לעונש.

תסקיר שירות המבחן חוות-דעת ממונה

4. מתקיר שירות המבחן עולה כי הנאים בן 43, נשוי ואב לארבעה ילדים בגילאים 13-3, נודר עבר פלילי.

הנאשם מתגורר עם משפחתו ברמלה ועובד מזה שעש שנים כטייס בחברת מסחרית. במקביל לכך, עובד הנאשם לאורך שנות התבגרותו ועד היום במגון תפקידים בעסק המשפחת בתחום החקלאות. בנוסף, הנאשם מתנדב מזה כארכן שנים באגודות התעופה וכן הקים חוגי תעופה לנוער בסיכון בבתי-ספר באזור מגוריו. אביו של הנאשם הקים את העסק המשפחתית בתחום החקלאות, אולם מזה ארבע שנים הוא חולא במחלת האלצהיימר ונדרש להשאה ולטיפול צמודים. הנאשם מונה לאפוטרופוס שלו.

בتسוקיר ציין כי משפחת מוצאו של הנאשם מונה 12 נפשות. הנאשם נחשף לאורך השנים להתנהגות שלoit'ת ולאלימות, נוכח סביבת המגורים בה גדל. יחד עם זאת, הוריו נהגו לבודד אותו ואת אחיו מסביבה זו, ואביו דאג שאט רוב שנות ילדותם, בשעות שלאחר בית-הספר, יבלו בקביבותם בהם עבד, כדי לצמצם את חשיפתם כאמור. הנאשם גדל במשפחה שעודדה אותו להצלחה ולהישגים. הוא בוגר 12 שנים לימוד, בעל תעודה בגרות מלאה ורישון טיס.

אשר לעבירה נשוא התקיק שבכותרת - הנאשם ציין כי הכיר את מקובל השודד דרך עבודתו בעסק המשפחתית. לדבריו, ביצע את העבירה מתוך לחץ שהופעל עליו מצד מקובל השודד, והتمודdot כשלת מול לחץ זה. הנאשם ציין כי פועל מתוך שיקול דעת מוטעה והתנהגות פזיזה ואיימפולטיבית. לדבריו, בתקופת ביצוע העבירה לא היה מודע לחומרתה, ורק לאחר שנחקר בגין עבירה זו הבין את הפסול במעשה. לצד זאת, הנאשם התקשה לפרט על הנסיבות והמניעים לביצוע העבירה. לפני שירות המבחן, הביע הנאשם צער וחרטה על ביצוע העבירה, ציין כי הוא מבין בדיעד שהוא עליון לפנות מידית לממונה על מקובל השודד או לרשות החוק. כמו כן, לדבריו, מאז ביצוע העבירה הוא מקפיד באופן הדוק להתייעץ משפטית לפני כל התנהלות בעסק וזאת והרטעתו מההילך הפלילי המתנהל נגדו. בנוסף, הביע הנאשם חשש מההשלכות המשפטיות הצפויות מהרשעתו בדיון, שמא יאלץ להפסיק את עיסוקו כטייס.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם משדר ביטחון עצמי וגאה בהצלחותיו והישגים. קיים פער בין תפוקודו התקין והיציב של הנאשם לאורך השנים, לבין התנהגותו המכשילה והשולית כפי שמשמעות ביצוע העבירה. **מבחן גורמי סיכון**, הצביע שירות המבחן על כך שהנאשם מצמצם מחומרת העבירה, ומיחס מעורבותו לחץ שהופעל כלפי מצד מקובל השודד. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתתקשה לעורק בירור ביקורתו של התנהלותו והכשלים בקבלת החלטות שהובילו אותו לביצוע העבירה, תוך שהוא ממוקד ביכולתו ובישגיו הרבים, ותוך שהוא מתתקשה לעויתים להציג לעצמו גבולות בעודו חש מחייבות ממשמעותית למשפחתו. מנגד, **מבחן הסיכומי לשיקום**, ניצבים תפוקודו הייציב והאחראי של הנאשם, וכן המחייבות שגילה לאורך השנים לתפקידיו השונים כאב וכמפרנס. בנוסף, התרשם שירות המבחן מהחוסן שגילה הנאשם לאורך השנים, בעיקר נוכח סביבת המגורים הדלה בה גדל אל מול הישגיו כמתואר לעיל. ציין כי ההליך הפלילי המתנהל כנגד הנאשם לראשונה בחיי, מהווים גורם מרთיע שמצמצם את הסיכון להישנות העבריות.

במישור הממליצה - שירות המבחן ציין כי בשלב זה לא יהיה יכולתו של הנאשם להיתר מ halo'ת טיפול בשירות המבחן, נוכח העדר צורך או בשנות לטיפול. לפיכך, נמנע שירות המבחן מהמליצה על צו מבחן. על-מנת להימנע מגיעה בתפקודו של הנאשם, ומבליל התעלם מחומרת העבירה, המליץ שירות המבחן להטיל עליו עונש שיקומי מוחשי בדמות צו של"צ בהיקף של 250 שעות. לעניין הרשותה nomine - נוכח העובדה שמדובר בעבירה ראשונה, נוכח האפקט ההרטנטי של ההליך עבור הנאשם, ועל-מנת שלא לפגוע בעיסוקו כטייס (ציין כי מדובר בתחום ממשמעותי

וחשוב עבור הנאשם בו השكيיע את מרבית שנות בגרותו), המליך שירות המבחן לשקל בחייב את ביטול ההרשעה בדיון.

5. מחוות-דעת הממונה מיום 28.7.2015 עולה כי הנאשם נמצא כשיר לביצוע עבודות שירות.

הראיות לעונש

6. מטעם המאמינה העיד עו"ד אבישי פדהצור מהייעוץ המשפטי של רשות התעופה האזרחית. עדותו של עו"ד פדהצור התייחסה באופן כללי להשלכות אפשריות של הרשעה בדיון על רישוין טיס (שלא בנסיבות הפרטניות של הנאשם דוקא). כמו כן, הוגש באמצעות העיד מסמך בחתימתו בנושא: "היחס האפשרי בין הרשעה לפליילים לבון רישוין לפי חוק הטיס, התשע"א-2011" (עת/1).

7. מטעם ההגנה הוגש לעוני ראיות בכתב כדלקמן: **(1)** מכתב המלצה של פרופ' גدعון מ. קרסל המדבר בשבח משפחתו של הנאשם, ובשבח הישגים אליום הגיע הנאשם בתחום חייו השונים, לרבות היותו טיס אזרחי על-אף שגדל בתנאי קשיי בשכונת ג'ואריש (ע/1). **(2)** מכתב המלצה מטעם מר שי פופר, יו"ר אגדות התעופה הכללית בישראל, אודות התנדבותו של הנאשם למען הקהילה במשך ארבע שנים, במסגרת הקים הנאשם חוגי תעופה והדראה לילדים בסיכון, וכן הטיס בהתקנות ילדים חולין סרטן. **(3)** אישור בכתב מסמך"ל לפעול בחברת כימ-ניר ניהול שירותי תעופה בע"מ, לפיו הנאשם הוא טיס מן המניין בחברה במשך ארבע שנים, וועסוק בין השאר בטיסות אמבולנס ובטיסות חקר עננים (ע/7). **(4)** מסמכים לפייהם הנאשם מונה כראטוטופוס על גופו ורכשו של אביו, עקב מצבו של האב (ע/2, ע/4, ע/5).

8. בנוסף, מטעם ההגנה העידו מספר לא מועט של עדוי אופי. להלן הפירוט של עיקרי עדויותיהם:

ראשית, העיד לפניי מר יפתח ספקטור, טיס צבאי, תת-אלוף במילואים, המכיר את הנאשם מזה כ- 15 שנים. מר ספקטור עמד על הייחוד של הנאשם בהיותו הטיס המשחררי הראשון בישראל, על תרומתו של הנאשם לקידום דו-קיום, וכן על תרומתו החברתית וההתנדבותית של הנאשם. בין היתר, סיפר העיד על עמותה שניסה להקים ביחד עם הנאשם בשם "כנפי שלום" שטרתה הייתה לקדם ונאור באמצעות הדרכה תעופתית וטיסה, בנימ ובנות ערבים יהודים ביחיד (פעילות העמותה בסופה של דבר לא צלה עקב קשיי מימון). העיד הוסיף וסיפר על אופיו הנדיב של הנאשם והוסיף: "...הוא אזרח שמדינת ישראל צריכה כמוותו. הלוואי שמאיפה שהוא צמח - ג'ואריש רמלה - היו לנו עוד כמהו. הוא בן לערבי חצרן בקיבוץ נצר, משפחה לא עשירה, ילד שמיינם במשפחה, שכונה שנקראת ג'ואריש וכל אחד יודע מה זה, ואזרח לмотפַת שפרץ דרכים וטיס זה דוגמה... אדם מיוחד במיניו לטובה, לא אדם שגרתי שאתה פוגש ברחוב, במובן הכי טוב של המילה" (פרוטוקול דיון מיום 12.3.2015, עמ' 88, ש' 30 ואילך).

שנייה, העיד מטעם ההגנה מר איתן ספקטור, טיס אזרחי, המכיר את הנאשם מזה 16 שנים הן בתחום התעופה והן מקיבוץ צובה שם עבד הנאשם, ובו גדל מר ספקטור. העיד דיבר בשבוחו של הנאשם וכן העיד: "מאוד התרשםתי ממנו בשלב הראשוני שהוא גדל במקום שלא אמרום לצמוח אנשים בסדר גודל שלו בצורה אישית ואיישיותת. אדם חיובי, רודף שלום וצדקה, יידידותי. הוא מקדם הרבה פרויקטים ויצא לי לקדם פרויקט התנדבות בתחום

התעופה...הוא מטיס ילדים, הוא מטפל בכל משפחתו, סoud את אביו בצורה לא רגילה. בשביי הוא אחד החברים הטובים ביותר..." (פרוטוקול דין מיום 12.3.2015, עמ' 89, ש' 19 ואילך).

שלישית, העיד עדות-אופי מר יצחק שד"ר, שהוא קצין הכנסת ומילא תפקיד בכיר בשירותי הביטחון. מר שד"ר סיפר על מעורבותו של הנאשם בפעולות חברותית-התקנדבותית ועל כך שהנائم מעסיק בני קיבוצים בהיקף גדול בתחום החוקלאות.

רביעית, העידו מטעם ההגנה מר איל מוצ'אן ומר איתמר ברפלד. השניים מכירים את הנאשם תחילה עקב קשרי עבודה ולאחר מכן במסגרת חברות אישית. שני העדים הזכירו את מעורבותו של הנאשם בפעולות ציבוריות בתחום התעופה.

חמישית, העיד מטעם ההגנה מר מוטי אנגלמן, הבעלים של חברת רעות נתיבי אויר בע"מ,ומי שהיה בשעתו סגן מנהל התעופה האזרחי (כiom מדובר ברשות התעופה האזרחי). העד עמד על כך שהנائم משמש כנציג החברה שבבעלותו מול רשות שדות התעופה, בניסיון להוביל לעובדה מסחרית משותפת מול גורמים בירדן. העד הוסיף והתייחס לאישיותו של הנאשם וכן ציין: "מיילד איש נעים הליכות, נחמד מסביר פנים, ואוכל לספר על המקרה האחרון, היהות שהוא עניינים מסוימים עם ירדן, העסיק עם ירדן הוא לא כלכלי ומדובר בפרויקט קטן, הוא אמר שהוא מותר על הרוח שלו כדי שהוא ימשיך, הוא איש עם נתינה, זה האופי שלו, יש לו כוח נתינה, ומסירות, ולב רחב" (פרוטוקול דין מיום 13.5.2015, עמ' 101, ש' 23 ואילך).

ששית, מסר עדות מר אודי זהר, כiom מנכ"ל חברת התעופה כימ-ניר ותת-אלוף במילואים, וב吃过 ראש מינהל התעופה האזרחי (כאמור, כiom מדובר ברשות התעופה האזרחי). מר זהר עמד על עבדתו של הנאשם כתיס אזרחי בחברת כימ-ניר, העובד על-בסיס שעות לפי הצורך. מר זהר ציין כי ככל ראשון הטיס של הנאשם לא ישילל, הוא ימשיך להעסקו בחברת כימ-ניר אף לאחר הרשותה בדי. העד עמד על מעלותו של הנאשם ועל יכולת הנתינה שלו בזוז הלשון: "מיילד הוא פורץ דרך במנזר שלו...בטישה הוא היה הראשון. בתחום האנושי האישי, זה כמעט לא יאה להגד שבחו של אדם בפנוי, אתן דוגמה שתגיד את הכל - איבדתי בת לפני חמיש שנים, הייתה קצינה בצבא חטיבה 7, ואני רואה איך מהיום הראשון שאברהם שמע על זה יצא לו להכיר, את הגעה לאזרחות, אירועים, הנתינה שלו היא מאוד לא ..." (העד דומע). חשוב להגיד, למורת שזה נאמר בהרשעה, אין הגעה בידיהם ריקות, וזה לא חשוב אם הגעה היא עם שקטה שקדמים או פח שמן זית, ובענין זה אומר הרבה. אגב, הוא מגע עם המשפחה והילדים ולא בלבד" (פרוטוקול דין מיום 13.5.2015, עמ' 105, ש' 16 ואילך).

לבסוף, העיד מטעם ההגנה מר צבי עוזר, הבעלים של חברת חץ תעופה, וב吃过 בוחן טיסים ברשות התעופה האזרחי. מר עוזר עמד על כך שהנائم מבצע עבור החברה שבבעלותו את מלאכת השיווק בעולם העברי, וקשרים עם המגזר העברי בארץ ו בחו"ל, לרבות בירדן. העד עמד על כך שלא יוכל להמשיך להעסיק את הנאשם בחברה שבבעלותו אם הרשותה תיוותר על כנה, מסיבות עליהם עמד בעדותו.

9. כאמור, ההגנה חזרה בה מעתירתה לביטול הרשותה, ולפיכך טיעוני הצדדים התמקדו בסוגית העונש.

10. באת-coach המאשימה, עו"ד נועה עזרא, הפנתה לעיקר הטיעונים שהשmiaה בתיקים קודמים שנדרנו בפרשה זו, בונגע לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשה הubishi, בונגע לעונשה הנוגאת (הן בכלל והן בתיקים אחרים שנדרנו בפרשה), וכן בונגע לחוף הזמן. עוד עדמה באת-coach המאשימה על נסיבות ביצוע הubishi במקורה דן, וצינה את מתחם העונשה ההולמת שמוטב זה קבוע בתיקים קודמים בפרשה. באת-coach המאשימה פרטה את הנסיבות לחומרה ולקולא בעניינו של הנאשם, והוסיפה כי על- אף עדי ההגנה הרבים שהיעדו בתיק ועמדו על מפעל חייו של הנאשם, על פעילותו למען החברה ועל מסלול חייו הייחודי, המאשימה איננה רואה לסתות מעמדתה העונשית הבסיסית בפרשה בכללותה. כך, בהתחשב בעובדה שבמרבית המקקרים, עבירות השוד מוצעות על-ידי אנשים נורמטיביים, לעיתים מהשורה הראשונה. באת-coach המאשימה הוסיפה וצינה כי מרבית טיעוני ההגנה בגין הפגיעה האפשרית ברישון הטיס של הנאשם, מקום להתרבר בפני הרשות המוסמכת, והם אינם בעלי השלכה על העונש. בהתחשב בכל אלה, עתירה באת-coach המאשימה להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי אחורי סורג ובריח, וכן קנס כספי ברף התחרון ומاسر על תנאי.

11. מנגד, בא-coach הנאשם, עו"ד אמנון זכרוני, עמד על השיקולים ל��ולא בונגע לנסיבות ביצוע הubishi, וטען כי לשיטתו מתחם העונשה ההולמת נع ממاسر על-תנאי וקנס, ועד 3-4 חודשים עבודה שירות. עוד עמד הסנגור על מכלול הנסיבות ל��ולא בעניין מרשו: החרטה ונטילת אחריות לפני השירות המבחן; לחוף הזמן; הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם; הישגיו יוצאי-הדודן של הנאשם; תרומתו של הנאשם לחברה ולדו-הקיום היהודי בישראל; דברי השבח שנשמעו מפי עדי-האופי בעניינו של הנאשם; וכן הפגיעה האפשרית בנאשם בתחום פעילותו כטייס אזרחי, נכון הסיכון לשיללת רישון הטיס /או הגבלת הכנסתה לשטח האויר בנתב"ג בעקבות הרשותה בפליליים. בנוסף, טען הסנגור כי אין לזקוף לחובת הנאשם את עצם ניהול המשפט, והוסיף כי מרשו למנוע מלחתת אחריות על מעשיו מתחילה הדרך, שכן הוא התביש להודות אפלו בפני עצמו, כי עשה מעשה שבڊיעבד הבין שהוא פסול. בהתחשב בכל אלה, עתרה הסנגור להטיל על מרשו קנס כספי לא גבואה, ולחולופין - מאסר מותנה לתקופה קצרה.

12. הנאשם עצמו נשא דברים מלבו וכן אמר:

"...אני עבדתי קשה בחיי כדי להגיע לאן שהגעתי. החקלאות הייתה רק תחנה כדי לлечת קידמה. אני קודם כל מצטער עלך ואני לוקח את כל האחריות. אחרי שהבנתי את החומרה של כל הדברים, המערכת אצלי היום מאוד רגישה לכל דבר...אני לא רוצה להיות איש פוליטי אלא להיות בתוך הציבור הרחב עם העם פשוט. אני רוצה להמשיך להטיס ילדים רפואיים ולעשות עשייה למען הדו קיום מדינת ישראל...משנת 2007 אני משלם מחירכבד גם פסיכולוגית וגם نفسית. זה לא עוזב אותי בראש לא יום ולא לילה. אני מדבר בשמי, בשם אשתי, בשם ילדי, אני לא רוצה שזה יפריע לי ואני רוצה להמשיך לתת עשייה עם כל הכוח והרצון...".

(פרוטוקול דין מיום 10.6.2015, עמ' 114, ש' 33 ואילך).

מתמחם הענישה הholmet

13. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתמחם העונש הולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכיים החברתיים שנפגעו, במידה הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות ביצוע העבירה ובמדייניות הענישה הנהוגה.

בגזרי-דין קודמים שנתי בפרשה בעניינים של נאים אחרים שהורשו בעבירה של מתן שוחד לקבילו, כבר עמדתי על הפגיעה בערכיים המוגנים ועל מדיניות הענישה הנהוגת, תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה בכל מקרה לגופו, ותוך קביעתו של מתמחם העונש הולם. למען נוחות הקורא, אשוב על עיקרי הדברים.

14. בכל הנוגע לפגיעה בערכיים המוגנים - רבות נכתב בפסקת בת-המשפט על חומרת היתרתו של עבירות השוחד לסוגיהן, ובכלל זה העבירה של מתן שוחד. מדובר בעבירות החותרות תחת סדרי חברה ושלטון תקינים, ופוגעות בשלטון החוק, בטוהר המידות ובתקינות פעולתו של השירות הציבורי. עבירות אלה מובילות לפגיעה באמון הציבור בעובדי הציבור, ועלולות להוביל לכך לפגיעה בחוסנה של החברה בישראל. הנגע העיקרי מעבירות השוחד הוא, אפוא, הציבור בכללותו. נוכח חומרת העבירה השוחד, ראה המחוקק בשנת 2010 להחמיר את העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירות אלה במסגרת תיקון 103 לחוק העונשין (אך כי המחוקק הבחן בקביעת העונש המרבי בין מקלט השוחד לבין נתון השוחד). גם בת-המשפט עמדו לא אחת על השחתת המידות הגלומה בעבירות השוחד, ועל הצורך בהשתת ענישה משמעותית ומרתיעה בגין).

15. בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירה במקרה דנן- על-אף שכיל עבירת שוחד נשאת עימה חומרה טבועה, חובה לבחון את נסיבות העבירה וביצועה בכל מקרה לגופו. בלי להתיימר למצות את מלאו הנתונים הנדרכים בדיקה בהקשר זה, אומר כי יש לבחון האם מדובר במקרה של שוחד, מתוךו לשוחד או בנותן שוחד. בנוסף, מן הראי לבחון את תפקידו של עובד הציבור וכן את תפקידם או פועלם של הנזון או המתווך לשוחד; מי הגורם שיזם את ביצוע עבירת השוחד; אופיו הפעולה שבגינה ניתן השוחד; היקף השוחד ומספר הפעמים בהן הוא ניתן; טיב טובת-ההנאה שניתנה במסגרת השוחד וערכה; משך התקופה בה ניתן השוחד; וכן השאלה האם ניתנה תמורה بعد השוחד והאם הייתה סטייה מן השורה.

בחינת נסיבות ביצוע העבירה במקרה שלפני מלמדת כי הנאשם נתן לעובד ציבור (ראש ענף תעסוקה במנהל האזרחי באיו"ש), ממנו נהג לקבל אישורי עבודה עבור פועליו, חולצה ומכנסיים של המותג "טומי הייפיגר" בשווי כולל של כמה מאות ל"ג. המתת ניתן לעובד הציבור (קבילו) במקום עבודתו, בשקט סגורה, שלא בנווכחותם של אחרים, וזאת ללא שעבוד הציבור שילם לנאים תמורה הבגדים. מעשה זה נשא עמו כיעור שאין להתייחס אליו בקלות-ראש, בשים לב לאופי המשחית של מתן שוחד לעובד ציבור בעד פעולה הקשורה בתפקידו.

לצד החומרה הגלומה במעשהיו של הנאשם, ניתן להצביע גם על מספר שיקולים ל科尔א במסגרת בחינת נסיבות ביצוע העבירות:

ראשית, יש לתת את הדעת לכך שמדובר במקרה בוודד וחד-פעמי של מתן שוחד מצד הנאשם, כך שאין מדובר

בדפוס פעולה שוחרר על עצמו.

שנית, אין מדובר במתת באמצעות כספ מזומנים, אשר שווי המתת לעובד הציבור (קבילו) היה בסך של כמה מאות ₪. בהתאם להלכה הפסוקה, שיעור המתת וערכו אינם משליכים על משור האחריות הפלילית, אולם הם יכולים להשפיע במשור העונש. ובלשונו של כב' הנשיא גורוניס: "היסוד העובדתי של עבירות השודד משתכלל בקבלת כספ או טובות הנאה על ידי עובד ציבור بعد פעולה הקשורה בתפקידו, ללא תלות בשווי של המתת. סכום השודד בו מדובר עשוי להשתין על העונש, אולם אין בו כדי להשפיע על עצם הרשעה" (ע"פ 4115/08 גולדינג נ' מדינת ישראל, פיסקה 22 (24.1.2011); ההדגשה אינה במקור-ד.כ.ל).

שלישית, היוזמה התחלה למתן השודד לא הייתה של הנאשם, אלא של עובד הציבור (קבילו) שפנה לנואם ובקש את המתת.

רביעית, אין מחלוקת לפני כי הנאשם קיבל מקבילו אישורי עבודה שלא הייתה מניעה חוקית שיקבלם. אף אין טענה כי הנאשם קיבל יחס מיוחד או מיוחד בלבד נקבע בברור בהכרעת-הדין). מכאן שהנתנו לא זכה לסתיה מן השורה بعد המתת. ודוק, במשור האחריות הפלילית, אין נפקא מינה אם השודד ניתן بعد פעולה שעובד הציבור היה חייב לעשותה לפי הגדרת תפקידו, אף כאשר לא התקיימה סטייה מן השורה. התפיסה המונחת בבסיס הסדר זה היא כי מן הראו למנוע מתן טובת-הנאה פסולה לעובד ציבור, אף אם טובת-הנאה ניתנה כדי שעובד הציבור יבצע תפקיד שהוא מילא נדרש לעשותו. תכלית ההסדר הנדון היא למנוע אפשרות שעובד הציבור ימצא במצב של ניגוד עניינים או במצב שעלול לגרום לעובד הציבור לפעול על-יסוד שיקולים זרים (ראו: דברי כב' השופט דנציגר בע"פ 5822/08 טרייטל נ' מדינת ישראל, פיסקה 30 (12.3.2009)). עם זאת, במשור העונש, העדר קיומן של תמורה או סטייה מן השורה בגין השודד שניתן, משליכה על עצמת הנזק והשחיתות שהוא גלומים בנסיבות, ומשמשת נסיבה לocketה במסגרת קביעת העונש.

ניתן לסכם ולומר כי על אף החומרה הטמונה בעבירה של מתן השודד מעצם טיבה, הרי בקביעת מתחם העונש ההורמת במקרה דנן, יש להתחשב גם בנסיבות לocketה במסגרת בחינת נסיבות ביצוע העבירה (קרי- היות המעשה חד-פעמי; העדרו של כספ מזומנים ושיעורו הנמוך יחסית של המתת; העובדה שהיוזמה למעשה הייתה של עובד הציבור ולא של הנאשם; וכן העדר סטייה מן השורה בגין מתן השודד).

16. אשר למידיניות העונשה הנוגגת - בית-המשפט העליון עמד עוד בשנות השבעים של המאה הקודמת על הقرار במדיניות עונשה מחמירה ומרטיטה בגין עבירות שודד לסוגיהן, בקובענו כי: "אין להירגע מנקיטת אמצעי עונשה קשים ומורגשים היטב כלפי כל מי שעולה על דרך השודד - אם כנותן, אם(Cl)וקח ואם כמבקש, ואם כמתוו" (ע"פ 341/73 מדינת ישראל נ' ויטה, פ"ד צ(2) 610, 613 (1973)). העמדה השלטת בפסקתו של בית-המשפט העליון הנה כי: "הכלל, בכפוף לחריגים, לגבי המქבל, וכך גם לגבי הנונטן, הוא שעיליהם לרצות את המאסר בין כותלי הכלא. דוקא משום שהמעורבים בעבירות שודד הם אנשים המכונים נורמטיביים, ובדרך כלל חסרי עבר פלילי, יש להחמיר עימם וזאת למען יראו ויראו. הינו, בעבירות אלה יש ליתן משקל נכבד לשיקול בדבר הרתעה כללית" (דברי השופט (כתוארו אז) גורוניס בע"פ 4115/08 גולדינג הנ"ל, פיסקה 37; עוד ראו לאחרונה: ע"פ 5806/13 מדינת ישראל נ' בן גיאת, פיסקה

14 (17.6.2014)). לצד הצורך הבהיר בהוקעה ובהרtauה, יש לקחת בחשבון כי דבריו האמורים של בית-המשפט העליון לעניין הטלת עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סוג ובריח, נאמרו במקרים בהם נסיבות ביצוע עבירות השודד היו ברף חומרה גבוהה יותר ביחס לקרה שפנוי.

17. בהתחשב בעקרון המנחה של הילימה; בשים לב לפגיעה בערכיהם המוגנים; בהתחשב במהות המעשים ונסיבות ביצועם לחומרה ולקולא; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוגעת המתחשבת לצורך בהרtauה ממשית מפני מעשים מן הסוג בהם עוסknן, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם במרקלה דין נע מעונש מאסר בפועל הנitin לריצוי בדרן של **עובדות שירות ועד 12 חודשים מאסר בפועל** (ראו והשוו: ת"פ (תל-אביב-יפו) 650-06-13 מדינת ישראל נ' ברזלי (30.4.2014); ת"פ (ירושלים) 23897-01-11 מדינת ישראל נ' ורשות (6.1.2014)). לא התבקשתי, אף לא מצאתי לנכון, לחרוג מתחם הענישה ההולמת לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור. בנוסף, מטעמים שיפורטו להלן, לא מצאתי לחרוג מתחם שנקבע לקולא משיקולי שיקום.

גזרת העונש המתאים

18. בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין, לצורך גזרת העונש המתאים יש לשקל את הנסיבות שאין קשורות לביצוע העבירה:

19. **לחובת הנאשם**, שקלתי את חומרת העבירה של מתן שוד, והצורך להՐtau מפניה את היחיד ואת הרבים. יש להבהיר מסר עונשי ברור וחוד לפיו אין להעלים עין משוד גם כאשר היקפו אינם גדולים. חיללה לנו מלאפשר לשיטה המכונה בלשון שאינה משפטית "שימוז" או "בקשייש", להשתרש בקרבונו ולגרום להשחתת השירות הציבורי. הענישה בגין מעשים מסוג זה ראוי שתהא ממשית, תוך העדפת האינטראס הציבורי של הלימה, גמול והרtauה על-פני שיקולים אישיים, וזאת על-מנת לתמוך לעקירת עבירות השודד מן השורש.

אוסיף ואומר כי הנאשם בחר לנוהל את משפטו עד תום. צודק הסגנון בטענותו כי כפירה באשמה וניהול משפט אינם נזקפים לחובת הנאשם, שכן זכותו של כל נאשם לנוהל את משפטו. עם זאת, ברמה העקרונית, קיימת הצדקה פחותה להקל עם מי שנוהל את משפטו והורשע, ביחס למי שמאלכתically נטל אחריות, הביע חרטה מידית על המעשים תוך הפנתה לחומרתם, וחסר במשאבים ציבוריים (ראו והשוו: סעיף 40א(4) ו- (6) לחוק העונשין). לצד זאת, גם בהקשר זה, על בית-המשפט לבחון תמיד את מכלול נסיבות העניין. במרקלה דין, לאחר מתן הכרעת-הדין אישר הנאשם את ביצוע מעשה העבירה לפני שירות המבחן (אך כי שירות המבחן התרשם בשעתו כי הנאשם מצמצם מחומרת המעשה ונוטל עליו אחריות חלקית). בדברים האחרונים שנשא הנאשם לפני עם תום שמייעת הטיעונים לעונש, התרשםתי כי הנאשם נוטל אחריות מלאה למשעו וمبיע חרטה כנה ועמוקה בגנים (ראו: פסקה 12 לעיל). נראה כי הנאשם עבר תהליך הדרמטי בו בתחילתו כפר במעשים, דבר שהצריך ניהול הוכחות עד תום. ואולם, לאחר מתן הכרעת-הדין המרשעה בעניינו, השכיל הנאשם להודות בפני עצמו ובפני אחרים אודות מעשה העבירה ובסופו של תהליך הפנים את חומרתה. ועל כך אומר כי מוטב מאוחר מאשר לעולם לא.

ראשית, כפי שצוין בפסקה 19 לעיל, בנוסף של דרך, לאחר ניהול הוכחות ומתן הכרעת-דין מונומקט, נטל הנאשם לפניו אחראיות מלאה למשעו. התרשםתי כי חרטתו בגיןם היה عمוקה, כנה ואמיתית.

שנית, הנאשם חסר עבר פלילי וזה היה לו מעידתו הראשונה והיחידה בפליליים.

שלישית, מהריאות בכתב ומעודיוות-האופי שנשמעו לפני (ראו: פסקאות 8-7 לעיל) התרשםתי כי הנאשם נסיבות חיים יהודיות, הייגים אישיים ותרומה חברתית מרשימה. מדובר באדם שעלה-אף שגדל בשכונות מצוקה בשעתו, היה מוקף במשפחה נורמטיבית תומכת ודואגת, והפך בזכות CISHERON ומאמצו לאזרח הערבי הראשון במדינת ישראל שהוציא רישיון טיס אזרחי. זאת ועוד; מדובר באדם עם מודעות חברתית ותרומה גבוהה לכלל, שיוזם ופועל לקידום פעילויות התנדבותיות למען ילדים וילדים בסיכון; מקדם במשעו ובפעילותו החברתית ערכיהם של דזקיום ודאגה להזלה; וכן משקיע בקידום אינטרסים משל חברות תעופה ישראליות עם חברות זרות במדינות ערב. כל עדי האופי עמדו על מעלוותיו של הנאשם אקדמי, חבר וכitizen המדינה (לקר שהתנהגות חיובית ותרומה לחברה נשקלים במסגרת גזירת העונש המתאים, ראו: סעיף 40א(7) לחוק העונשין).

רביעית, הנאשם נושא בגין מעשי במחירים אישיים, בעיקר בכל הנוגע בתחום הטיס. אמת, מהחומר שבתיק עולה כי הנאשם מתפרנס כיום לא רק בתחום הטיס אלא גם בתחום החקלאות. בנוסף, מנכ"ל חברת כים-ניר העיד לפני כי כל עוד רישיון הטיס של הנאשם לא ישולל, הוא ימשיך בעסקתו של הנאשם על-אף הרשותה בדיון. עם זאת, מעשה העבירה של הנאשם והרשעתו בפליליים בגין כך, עלולים להשפיע על הנאשם בכל הנוגע לשאלת המשך ההחזקה ברישיון טיס ו/או הגבלת הכנסתה לשטח האויר בנתקב"ג ו/או יכולת להתקבל עתיד לעבודה בחברות תעופה בינלאומיות (זאת בהתחשב בכך שבחדשים האחרונים הוציאו הנאשם רישיון טיס על מטוס מסחרי מסוג בוינגן, בנוסף לרישיון טיס על מטוסים קלים שהיה בידי קודם לכך). אדגיש כי השאלות האמורות, ובهنן שאלת המשך ההחזקה ברישיון טיס אזרחי, הן שאלות שסמכות ההחלטה לגבייהן אינה בידיי, כי אם בידיי הגורמים המוסמכים לכך בחוק. מילא, לא ניתן לדעת כיום מה תהיה ההחלטה. עם זאת, צפוי כי הנאשם יצטרך להתמודד עם הליכים נוספים לבירור סוגיות אלה בפני הגורמים המוסמכים (ולקר אשוב ואתייחס לקרהת סיום הדיון, בפסקה 23 להלן). ניתן להניח כי חוסר הוודאות הכרור בכך והסיכון ל Abed חלילה את רישיון הטיס - אותו רישיון שה הנאשם הצליח להוציאו על-אף נסיבות חיים לא פשוטות, לאחר השקעת מאיצים כבירים, וטור שהטייס הפך להיות נתוע בנפשו של הנאשם וחוור באורחות חייו - גורם לניטר חיש וכאב עמוקים, והוא עמד על כך בדבריו לפני. את המחיר האמור, גזר הנאשם על עצמו עקב מעשי. עם זאת, בבואה בית-המשפט לגזר את דיןו של הנאשם, לא ניתן להעלים עין מפני המחרים האישיים שה הנאשם חזהה כתוצאה מביצוע העבירה בה הורשע (ראו: סעיף 40א(3) לחוק העונשין).

חמישית, עומדות נגד ענייני יתר נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, לרבות העובדה איש משפחה מסויר לאשתו ולילדיו הקטנים, ואפוטרופוס על אביו החולה.

לבסוף, אין להתעלם מחלוקת הזמן המשמעותי מעת ביצוע העבירות ועד היום (למעלה מש שנים). בהקשר זה, ניתן כי מכלול הפרשה בעניינו של קבילו נחקרה בשנת 2009. בשנת 2010 הוגש כתב-האישום המקורי כנגד הנאשם וכגンド נאשימים נוספים. בדצמבר 2011 הורה כב' השופט לירן על הפרדת המשפט, ועל הגשת כתב-האישום נפרדים בנוגע לכל אחד מהנאשימים. אפ-על-פי-כן, המאשימה הגישה את כתב-האישום כנגד הנאשם רק כונה ומחזה לאחר מכן, בסוף אפריל 2013, וזאת מטעמים הנעוצים במאשימה (ראו: פיסקה 1 בדברי לעיל). מכאן שחלוקת הזמן מעת ביצוע העבירות ועד היום רובה לפחות באופן חלקי לפתחה של המדינה. כל אותן שנים ארוכות, לא נכשל הנאשם בעבירה נוספת. ראוי ליתן לכל אלה משקל במסגרת גזירת העונש (ראו: סעיף 40א(9) ו-(10) לחוק העונשין).

למען שלמות התמונה, וטרם גזירת הדין, נראה להתייחס לעונשים שנגזו בעניינם של מעורבים אחרים בפרשה, אשר גזרי-דין הם נגד עיניהם של בא- Coch הצדדים במועד טיעוניהם לפני (בamar מסגר אציג כי מאז שמיעת הטיעונים לעונש בתיק זה, ניתן גזר-דין נוסף בפרשה. מאחר שהוא בפני הצדדים בעת טיעוניהם בתיק זה, איני רואה להתייחס אליו):

בכל הנוגע לocket השודד קבילו - כנגד קבילו הוגש כתב-האישום לבית-המשפט המחוזי בירושלים (ת"פ (ו-מ) 10-05-33398-33). בסופו של יום, הורשע קבילו לפי הודהתו במספר עבירות של לקיחת שוד והפרת אמונים. ערעור המדינה על קולת העונש שנגזר על קבילו התקבל, ובית-המשפט העליון העמיד את העונש על 15 חודשים מאסר בפועל (ראו: פסק-הדין המקורי של בית-המשפט העליון מיום 23.11.2011 ופסק-הדין המתוך מיום 14.12.2011 בע"פ 11/6202/11). איני סבורה כי יש לנגור גזירה שווה מעוניינו של הנאשם, נוכח מהות העבירות של לקיחת שוד והפרת אmons בענינו קבילו; נוכח מעמדו של קבילו כעובד ציבור וניצול מעמד זה לרעה; וכן ריבוי האישומים בעניינו של קבילו שנintel שוד מגורמים שונים ובמקרים רבים, וזאת בשל בצע-כסף.

בכל הנוגע לרגד ג'ובראן (להלן: ג'ובראן) - עניינו של ג'ובראןណון לפני כב' השופט לירן במסגרת הדיון בכתב-האישום המקורי (ת"פ (ו-מ) 10-06-39606-39). ג'ובראן הנו תושב שטחים שנזקק לאישור עבודה בישראל. הוא הודה בכך שטייפל בהזדמנויות שונות ללא תשלום ברכבו של קבילו, ובית-המשפט העמיד לו מאסר למשך תקופה ברכבו של קבילו ללא תשלום; שילם מכספו עבור רישי שנתי לרכבו של קבילו, וכן עבورو מגבים. בגין כל אלה, הורשע ג'ובראן על-יסוד הודהה שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעשר עבירות של מתן שוד ל_kvilo. כב' השופט לירן גזר על ג'ובראן חודשיים מאסר בפועל לריצוי מחורי סוג וברית. יעיר כי ג'ובראן לא התיצב עד היום לריצוי עונש המאסר בפועל שנגזר עליו. ודוק, איני סבורה כי עניינו של ג'ובראן משליך על עונשו של הנאשם לפני, בשים לב למספר עבירות מתן השודד בהן הורשע ג'ובראן ונسبות ביצוען; וכן בשים לב לכך שהג'ובראן תושב שטחים באופן המשלים על דרך ריצוי עונש המאסר בפועל בעניינו.

בכל הנוגע למוהנד ג'ובראן (להלן: מוהנד) - עניינו של מוהנדណון אף הוא לפני כב' השופט לירן במסגרת הדיון בכתב-האישום המקורי (ת"פ (ו-מ) 10-06-39606-39). גם מוהנד הנו תושב שטחים שנזקק לאישור עבודה בישראל. הוא הודה בכך שאיפשר ל_kvilo להchnerות את רכבו במעט בו עבד שעלה שקבילו ערך קניות במקום סמור. בנוסף, הודה מוהנד בכך שהחליף ברכבו של קבילו מסנן שמן ושם שקבילו הביא עמו ברכבו, וכי הורה לעובדי המוסך לשטוף את רכבו של קבילו ללא תשלום. כב' השופט לירן ראה להימנע מהרשעתו של מוהנד בדיון, והשית עליו התchingבות כספית

בלבד. לטענת המאשימה, היא לא ערערה על גמר-הדין בעניינו של מוהנד, בשל שביתת הפרקלייטים באותו מועד. עניינו של הנאם שלפניו שונה מעניינו של מוהנד הן מבחינת פערי הוכחות ומידת התלות של כל אחד מהם בקבילו; הן מבחינת הסיבות שהובילו למטען השודד; והן מבחינת טيبة של טובת ההנאה.

בכל הנוגע לאחרון ברזスキ (להלן: ברזスキ) - בראスキ הועמד לדין בגין מתן שוחד לקבילו במסגרת כתבת-האישום המקורי. מאוחר יותר, הוגש בעניינו של ברזスキ כתבת-אישום נפרד בהתאם להחלטת השופט לי-רן כמפורט בפסקה 1 לעיל (ת"פ (י-ם) 13-06-26520). בתחילת ברזスキ כפר באשמה ובתיק נשמעו הוכחות. בתום שמייעת מלאה עד התייעזה ועדי ההגנה, הגיעו בא-כוח הצדדים באותו הליך להסדר-טיעון סגור לעונש, במסגרתו הודה ברזスキ בעובדות כתבת-אישום מתוקן, והורשע לפני הودאותו בעבירה אחת של מתן שוחד. בהתאם לעובדות כתבת-האישום המתוקן בהן הודה ברזスキ, במאי 2009 הגיעו ברזスキ למשרדו של קבילו על-מנת לקבל אישורי עבודה לפועלם. באותו נסיבות, ביקש קבילו מברזスキ כי יקנה עבורו בארה"ב שני זוגות מכנסיים ושתי חולצות של מותג יוקרה. ברזスキ ביקש מהחיו שנסע לחו"ל לרכוש את הבגדים שעלוותם הסתכמה בכמה מאות ל". בסוף חודש יוני 2009, מסר ברזスキ את הבגדים לקבילו, והאחרון נטל אותם לרשותו מבלי לשלם עבורם. במסגרת הסדר-הטיעון הסגור לעונש, הסכימו הצדדים כי יוטלו על ברזスキ 6 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות ומאסר מותנה, לאך רכיב של קנס כספי. מטעמים שפורטו בגזר-הדין בעניינו של ברזスキ מיום 18.12.2014, ראייתי לכבד את הסדר-הטיעון בין הצדדים באויה פרשה. ציון, כי נסיבות עניינו של ברזスキ דומות לעניינו של הנאם שלפניי, הן במישור נסיבות ביצוע העבירה, והן במישור שיקולים נוספים (כך למשל, בדומה לנאם שלפניי, ברזスキ היה חסר עבר פלילי, ואף בעניינו זההו הוכחות אם כי הסדר-הטיעון עם ברזスキ הוגג לבית-המשפט עם תום שמייעת הוכחות בתיק באופן שייתר מתן הכרעת-דין מנומתקת, בניגוד לנאם שלפניי). לצד זאת, יש לזכור כי העונש בעניינו של ברזスキ הוא פרי הסדר טיעון סגור, להבדיל מהתיק הנוכחי במסגרתו לא הושגה הסכמה עונשית בין הצדדים.

בכל הנוגע לחיליל נימר (להלן: נימר) - נימר אף הוא הועמד לדין בגין מתן שוחד לקבילו במסגרת כתבת-האישום המקורי. מאוחר יותר, הוגש בעניינו כתבת-אישום נפרד בהתאם להחלטת השופט לי-רן כמפורט בפסקה 1 לעיל (ת"פ (י-ם) 13-06-26626). בעניינו של נימר הוגש הסדר-טיעון סגור לעונש, במסגרתו הודה נימר בעובדות כתבת-אישום מתוקן, והורשע לפני הודאותו בעבירה אחת של מתן שוחד. בהתאם לעובדות כתבת-האישום המתוקן בהן הודה נימר, הוא נוגה להגעה למשרדו של קבילו לצורך קבלת אישורים עבור פועלים שהעסק קלבלן בינוי. בערב חג הפסח בשנת 2009, הכנין נימר מעתפה ובה 500 ל"נ בזמן ורשם עליה "חג שמח". לאחר שקיבילו הנפיק את האישורים ומסר לו אותם, נתן הנאם לקבילו את המעתפה עם הכסף, וקיבילו שלשל את הכסף לכיסו. בגזר-דינו של נימר מיום 25.12.2014 ראייתי לחייב את הסדר-הטיעון הסגור לעונש שהושג בין הצדדים, מטעמים שפורטו שם. בהתאם לאוותה הסדר-טיעון, נגזרו על נימר 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, קנס בסך 5,000 ל"נ ומאסר מותנה. יעיר כי ניתן להבחן בין עניינו של נימר לנאם שלפניי בשים לב לסוג השודד (כסף מזמן מול בגין מותגים) וכן היוזמה למטען השודד. עם זאת, נימר נטל אחריות למשוויו והודה בעובדות כתבת-האישום ללא שמייעת הוכחות, בניגוד לנאם שלפניי.

בכל הנוגע לאברהם חזיז (להלן: חזיז) - חזיז הועמד לדין בגין מתן שוחד לקבילו במסגרת כתבת-האישום המקורי והוגש בעניינו כתבת-אישום נפרד בהתאם להחלטת השופט לי-רן כמפורט בפסקה 1 לעיל (ת"פ (י-ם) 13-06-26461). חזיז הורשע, על-פי הודאותו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בשלוש עבירות של מתן שוחד אשר ייחסו לו בכתב-אישום מתוקן. בהתאם לעובדות כתבת-האישום המתוקן, חזיז היה מנהל חברת המסתפקת פתרונות הצללה וקירוי, ונוגג להגיע

למשרדו של קבילו לצורך קבלת אישורי עבודה לפועלים. במהלך השנים 2009-2007, בשלוש הזרמוויות שונות בהן הגיע חיזי למשרדו של קבילו, הוא מסר לקבילו 200 ₪ ביחסו בכל אחת מהפעמים, תוך שאמר לקבילו כי הכספי מיעד ל"צרכי שבת" והתקoon בכך שהכספי ישמש לגמилות חסדים לנזקקים. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים בעניינו של חיזי לעונש, הוסכם כי המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש של 6 חודשים מאשר בפועל לריצוי מאחורי סוג ובריתו ומאשר על-תנאי, ואילו בא-כח הנאשם יהיה חופשי בטיעונו. בヅר-דין של חיזי מיום 9.3.2015, הוטלו עליו 4 חודשים מאשר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, קנס בסך 6,000 ₪ ומאשר מותנה. יעיר כי ניתן להבחין בין עניינו של חיזי לנאשם שלפני מבחינת נסיבות ביצוע העבירה בשם לב לסוג השודד (כספי מזומן מול בגדי מותגים), היוזמת למשעים, מספר עבירות מתן השודד, ושאלת ייעוד המתת לגמилות חסדים. יעיר כי חיזי היה בעל עבר פלילי, אולם הוא הודה במעשהיו ללא שמיית הוכחות וכן מצבו הרפואי מורכב.

לסיכום, ניתן לומר כי העונשים שהוטלו בפרשה בחלוקתם נקבעו בכל מקורה לפי נסיבותו, ולעתים היו תולדה של הסדרי טיעון סגורים לעונש. על מרבית הנאים עד כה הוטלו עונשיי מאשר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות בהיקף של 4-6 חודשים.

מסקנות

22. לאחר שקיים מלאה הנתונים, איני סבורה כי התקיימו אמות-המידה הקבועות בסעיף 40 לחוק העונשין לצורך חריגת לקולא ממתחם העונישה ההולמת. בהקשר זה, אזכיר כי שירות המבחן עצמו ציין בתסקיר כי לא מתעורר בעניינו של הנאשם "צורך או בשלות לטיפול" (עמ' 3 לתסקיר). מעבר לכך; איני סבורה כי השיקולים לחומרה כפי שפורטו בפסקה 19 לעיל, מצדיקים את העדפת האינטרסים הציבוריים על-פני השיקולים האישיים. אוסיף ואומר כי לא נתען לפניו שעונש של עבודות שירות (כפי שנגזר על נאים אחרים בפרשה בחלוקתה), הוא כשלעצמם יפגע באופן חמור בנאים.

ודוק, לא נעלמה מעוני המלצתו העונשית של שירות המבחן לצו של"צ. גם שבית-המשפט מייחס משקל מהותי לumedת שירות המבחן, המذובר בהמלצתו בלבד שaina כובלת את שיקול-הදעת השיפוטי. כך הוא הדבר, שכן בעוד שירות המבחן שם נגד עניין את השיקולים האינדיבידואליים, בית-המשפט מחויב לבחון את התמונה הכלולת בהתחשב במקול שיקולי העונישה הנוספים הקיימים לעוני, ובهم הלימה, גמול, הרתעה וכן אחידות העונישה.

יחד עם זאת, מכלול הנסיבות המקהלות - לרבות נטילת האחריות והחרטה שהביע הנאשם בסופה של דרכו; העדר עבר פלילי קודם; נסיבות חיים,夷ギם אישים ייחודיים ותרומה חברתית מרשותה; ההשלכות שהנאשם חוווה כתוצאה מביצוע העבירה בה הורשע; וכן חלוף הזמן הניכר מעת ביצוע העבירה (שהתנהלות המאשימה תרמה לו) - כל אלה ראוי שיבילו לכך שעונשו של הנאשם יעמוד על תחתית מתחם העונישה ההולמת. יצוין כי אמן לא ראוי להרוג לעוני סוג העונש (עבודות שירות) מטעמים עליהם עמדתי, אולם נוכח נתוני האישים יוציא-הdown של הנאשם, מסלול החיים בו צעד ותרומתו הייחודית לחברה, אראה להקל עם הנאשם בקביעת משכם של עבודות השירות, לצד הטלת רכיבים נוספים של קנס כספי ומאשר מותנה.

23. ההגנה חזרה בה מבקשתה לבטל הרשעה, ובדין עשתה כן בכך בין היתר למהות העבירה בה עסקין והעונש הולם בגין (ראו בענין זה: דברי כב' השופט דורנר בע"פ 96/2083 כתוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 342 (1997)).

אוסיף ואעיר כי בשלב זה, אין וודאות לעניין היקף השלכות של הרשעה על הנאשם בתחום הטיס. יש להניח כי הנאשם יזקק בעת לבירורים שונים הנוגעים לשאלת השלכות הרשעה על רישונות הטיס בהם הוא מחזיק. מהעדויות, מהמסמכים (עת/1) ומהטייעונים שנשמעו לפני עולה כי מדובר בשאלת שהמענה לגביה אינו חד-משמעות, בין היתר נוכח שאלת היחס בין ההסדר הקבוע בסעיף 38(א)(6) לחוק הטיס, התשע"א-2011 (להלן: חוק הטיס) המהווה חוקיקה ראשית מאוחרת בזמן, לבין תקנה 12(ה) לתקנות הטיס (רישונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981 המהווה חוקיקה-משינה מוקדמת בזמן. זאת ועוד; בהתאם להסדר הקבוע בסעיף 38(א)(6) לחוק הטיס, אין הכרח כי הרשעה בדין תוביל לביטול רישיון טיס או הגבלתו, והדבר יתממש רק אם: "בעל הרישיון הורשע בעבריה, שלדעת המנהל [מנון] רשות התעופה האזרחית - ד.כ.ל.] מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותה, אין הוא ראוי להחזיק ברישון".

הנה כי כן, בהתאם להסדר הקבוע בסעיף 38(א)(6) הנ"ל לחוק הטיס, שיקול-הදעת להחלטת המשר החזקת רישונות הטיס של הנאשם לאחר הרשעתו בפליליים, נתן לכואורה בידי מנהל רשות התעופה האזרחית. במסגרת טיעוניה לעונש, התייחסה באת-כוח המאשימה לכך שסוגית המשר החזקת רישיון הטיס של הנאשם, תיבחן על-ידי הגורם המוסמך ברשות התעופה האזרחית, והוא אישרה כי: "אין ספק שמדובר במקרה חריג וכך לא ניתן היה ללמידה מקרים קודמים. גם הנציג שהעיד כאן וגם אנחנו סבורים שמדובר במקרה חריג והתשובה איננה חד משמעית ויש כאן מגוון נתונים שיילקו בחשבון ומשמעותם לשני הצדדים. במקרה זה מציב התלבטות וככל שאנחנו נתבונש לעשות כן על ידי רשות המוסמכת לקבל את ההחלטה, אנחנו נפרט את השיקולים הרלוונטיים מבחיננו ואת ההتلבותות כפי שאנחנו רואים אותה. יחד עם זאת, אנחנו מבקשים להשאיר את העניין לרשות המוסמכת לכך..." (פרוטוקול דיון מיום 10.6.2015, עמ' 111, ש' 9-10).

יש להניח כי לצד מהות העבירה בה הורשע הנאשם והחומרה האינהרנטית הטעואה בה, ישקול הגורם המוסמך לחזק את הנסיבות המקולות הקשורות ביצוע העבירה כמפורט בפסקה 15 לעיל. כמו כן, ניתן להניח כי הגורם המוסמך ישקול את הנסיבות לקולא מבחינת מסלול חייו היהודי של הנאשם; המאמצים שהנתן השكيיע כדי להוציא את רישיון הטיס ומשמעותו הוצאה הרישון עבورو בהיותו האזרח היהודי הראשון במדינת ישראל שראאל שהצליח להגיע להישג זה; תרומתו של הנאשם לחברה בישראל שלא שהנאמן נכשל בעבריות נוספות כלשהן; והתרשםותו של מותב זה בדבר החרטה הכתנה הניכר מעת ביצוע העבירה ללא שהנתן נכשל בעבריות נוספות כלשהן; וכל זאת, לצד שאלת ההחלטה של העבירה על היבטים שונים הקשורים בטיס והאמתית של הנאשם בגין מעשיו. כל זאת, לצד שאלת ההחלטה של העבירה על היבטים שונים הקשורים בטיס ובתעופה בהתאם לתכליותיו של חוק הטיס, ועוד שיקולים הצריכים לעניין.

הגורמים המוסמכים יפעלו, אפוא, שיקול-דעתם לפי גדרי סמכותם, ויכריעו בדבר ככל שיידרשו לכך.

- .24. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם כלהלן:
א. 45 ימי מאסר בפועל, אותן יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחווות- דעתו.
- על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 18.10.2015 עד השעה 10:00 במקדמת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, רמלה.
- mobasher ci על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שניין, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, מזוהר הנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורת הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.
- ב. מאסר על תנאי של 5 חודשים ממש שלוש שנים ממהיום. התנאי הוא שה הנאשם לא יבצע את העבירה שבאה הורשע.
- ג. קנס כספי בסך 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורה. הקנס ישולם עד יום 20.10.2015.

המציאות תמציא העתק פרוטוקול זה ליחידת הממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט המחויז בתוך 45 ימים ממהיום.

ניתן היום, ז' תשרי תשע"ה, 20 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.